

په اروپا کې دمیشته افغانانو د ټولنو فدراسیون

فدراسیون سازمانهای پناهندگان افغان در اروپا

Federation of Afghan Refugee Organizations in Europe

تاج محمد بلوچ، سرباز مشروطیت و جنبش امانی

به مناسبت ۹۸مین سالگرد اعلان استقلال

۱۹ اگست ۲۰۱۷

بازهم نژدهم اگست، سالروز اعلان استقلال سیاسی کشور توسط شاه مترقی امان الله خان فرا رسید. خاطره پُرازش اعلان استقلال درین روز بخاطری ماندگار شده است و با وصف بروز حوادث سیاه و ناگوار طی حد اقل چهار دهه اخیر، در دلهای مردم ما زنده است که، استقلال و ترقی خواهی که امان الله خان بحیث الگوی آن در تاریخ برآمد کرد، بر خواست و آرزوی مردم افغانستان تکیه داشت. متأسفانه این خواستهای مردم هنوز هم از تحقق فاصله زیادی دارد. اما فرارسیدن ۲۸ اسد (۱۹ اگست) یکبار دیگر خواستهای استقلال و ترقی اجتماعی را در اذهان مردم ما برجسته میسازد و این امریست نیکو.

فارو از چند سال بدینسو به همین مناسبت شخصیتهای ملی و ترقیخواه را که در دوران امانی سهم قابل ملاحظه در تقویت جنبش امانی داشته اند، به معرفی میگیرد. اینبار میرویم به سراغ مرحوم تاج محمد بلوچ. علامه عبدالحی حبیبی در صفحه ۳۸ کتاب مشروطه خواهان مینویسد: ((تاج محمد خان بلوچ یکی از منوران کابل و شخص گویا و پویا، پسر محمد علی خان ... و برادر محمد شریف خان پغمانی بوده که در رأس یکی از گروه های فرعی مشروطه خواهان اول کار میکرد.)) تاج محمد بلوچ مثل هر مشروطه خواه دیگر، جنبش و دولت امانی را کم و بیش بحیث تحقق دهنده خواسته های دیرین سیاسی خود دیده و با آن همکار و پشتیبان بود.

در رابطه با تمایلات سیاسی تاج محمد بلوچ علامه حبیبی در همانجا مینویسد: ((تاج محمد بلوچ در عصر امانی، همواره با روشنفکران عصرمانند عبدالرحمن لودین پسرکاکا سید احمد خان و غیره محشور بود.)) تاج محمد بلوچ وظایف دولتی هم در دوران امانی داشت: ((مدتی حاکم دولت آباد بلخ

و مدیر خارجه قطغن و هرات بود و به جنرالی رسید. در حدود ۱۳۰۶ شمسی [۱۹۲۷] میلادی در فراه قوماندان قوای افغانی مقرر شد، که یک مفرزه هزارنفری اشترسواران بلوچ را در چخانسورتشکیل داد، تا با اشاره مرکز، در وقت ضرورت، شبانه به بندرگوادرساحل بلوچستان تاخته بتواند. ولی این امر به اثر اغتشاش داخلی صورت نگرفت)) (همانجا))

بلوچ از عناصر نامدار ملی و ترقیخواه زمان خود بود. با داشتن چنین اوصاف نه تنها خار چشم اغتشاشیون سقوی بود بلکه رژیم نادری که متعاقباً قدرت را بدست گرفت، به قلع و قمع وطنخواهان زیادی پرداخت که تاج محمد بلوچ نیز شامل آنها بود. علامه حبیبی در همانجا مینویسد: ((بلوچ پس از سقوط دولت امانی در کابل بود و چون از عناصر امانیست و انتی انگلش بشمار می آمد، چند روز بعد از جلوس محمد نادرشاه، غفلتاً گرفتار و اعدام گردید. ۱۳۰۸ شمسی (۱۹۲۹/۳۰م)).

روح همه شهدای راه استقلال، آزادی و ترقی اجتماعی افغانستان شاد باد!

"هیأت اجراییه فارو"
